

Praha 3. 7. 2019

3

Léčba uživatelů drog v ČR v roce 2018

The treatment of drug users in the Czech Republic in 2018

Souhrn

Národní registr léčby uživatelů drog obsahuje data o pacientech, kteří začali a ukončili léčbu závislosti (vč. substituční). Údaje o léčených klientech v r. 2018 nahlásilo do registru celkem 169 programů. V registru bylo evidováno celkem 5 704 uživatelů alkoholu, 517 uživatelů tabáku a 437 patologických hráčů a 7 509 uživatelů drog mimo alkoholu a tabáku (nelegálních drog).

Summary

The National Register of Drug Users in Treatment includes data on patients starting and terminating addiction (including substitution) treatment. 169 programs reported data on treated clients to register in 2018. A total of 5,704 alcohol users, 517 tobacco users, 437 gamblers and 7,509 illegal drug users (excluding alcohol and tobacco) were recorded in the register.

Úvod

K popisu situace v oblasti léčby uživatelů drog v ČR jsou použity data z Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD), který byl spuštěn v roce 2015.

NRLUD umožňuje kromě ilegálních drog také hlášení osob s primární drogou alkohol i tabák nebo patologických hráčů. Primární diagnóza (problém), pro kterou je pacient léčen, je tedy závislostní a evidována je zahájená léčba (intervence) směřující k uzdravě. Základem sběru dat je hlášení zahájení léčby a hlášení ukončení léčby.

Metodika

Ke zpracování dat NRLUD byla použita kromě hlášení zahájení léčby v sledovaném roce (tzn. v r. 2018) také hlášení zahájení před tímto rokem, u nichž byla potvrzena léčba. Pokud měl jeden klient během roku více zahájení léčby, byla pomocí jednoznačného identifikátoru započítána vždy pouze první léčba v daném roce. Stejná kritéria byla použita u substituční léčby.

Výsledky

Údaje o léčených klientech v r. 2018 nahlásilo do registru celkem 169 programů a celkem bylo evidováno 14 167 klientů, z nichž 6 240 (44 %) zahájilo léčbu poprvé v životě (tzv. prvožadatelé).

Ze 169 programů dvě třetiny poskytují ambulantní léčbu, 16 % tvoří kontaktní centra a terénní programy, 14 % lůžková zdravotnická zařízení a 5 % terapeutické komunity. Nejčastěji zastoupenými regiony v registru z hlediska počtu zařízení byly Praha (28 programů), Jihočeský a Zlínský kraj (oba po 16 programech). Podrobné členění hlásících programů v r. 2018 podle krajů uvádí tabulka 1.

tabulka 1: Počet provozovatelů a programů hlásících léčené klienty do NRLUD v r. 2018 podle krajů

Kraj	Ambulantní péče	z toho substituční léčba	Kontaktní centrum a terénní program	Lůžková péče	Terapeutická komunita	Celkem
Hl. m. Praha	23	7	3	2	0	28
Středočeský kraj	10	2	0	1	1	12
Jihočeský kraj	10	3	3	1	2	16
Plzeňský kraj	5	1	1	1	0	7
Karlovarský kraj	1	1	1	0	0	2
Ústecký kraj	5	1	6	2	2	15
Liberecký kraj	2	1	0	1	1	4
Královéhradecký kraj	6	2	0	1	0	7
Pardubický kraj	4	0	0	1	0	5
Kraj Vysočina	7	1	2	4	1	14
Jihomoravský kraj	11	3	2	1	1	15
Olomoucký kraj	8	1	3	4	0	15
Zlínský kraj	12	2	3	1	0	16
Moravskoslezský kraj	7	2	3	3	0	13
Celkem	111	27	27	23	8	169

V r. 2018 bylo v registru celkem 5 704 (40 %) léčených uživatelů alkoholu, 517 (4 %) uživatelů tabáku a 437 (3 %) léčených patologických hráčů. Uživatelů drog mimo alkohol a tabák (nelegálních drog) bylo celkem 7 509 (53 %). Poprvé v životě bylo léčeno 2 501 uživatelů alkoholu (44 % ze všech léčených uživatelů alkoholu), 238 uživatelů tabáku (46 %), 269 patologických hráčů (62 %) a 3 232 (43 %) uživatelů ostatních drog (graf 1).

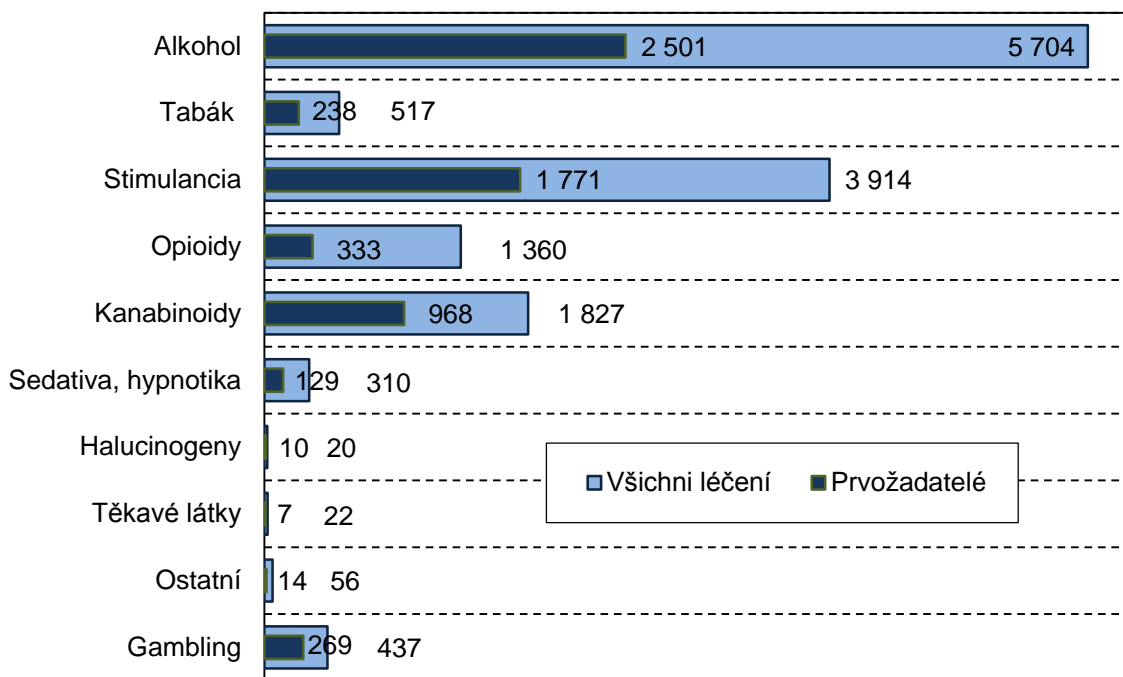
Mimo alkohol byly nejčastějšími drogami stimulancia (3 914 osob; 28 %), z nich zejména pervitin, který jako hlavní užívanou látku označilo 3 703 osob (26 %). Následovaly konopné látky (1 827 osob; 13 %) a opioidy (1 360 osob; 10 %), z nich více než polovina (52 %; 704 osob) užívala heroin a necelá pětina (18 %; 361 osob) buprenorfin s i bez naloxonu.

U poskytovatelů o léčbu je pořadí podle primární drogy stejné - nejvyšší počet klientů byl u stimulancií, resp. pervitinu (1 684 osob; 27 %), následují konopné látky (968 osob; 16 %) a opioidy (333 osob; 5 %) - tabulka 2 a graf 1.

tabulka 2: Počet žadatelů o léčbu v r. 2018 podle primární (základní) drogy

Druh drogy droga	Prvožadatelé	Všichni léčení
Alkohol	2 501	5 704
Tabák	238	517
Stimulancia	1 771	3 914
pervitin	1 684	3 703
amfetamin	28	102
extáze (MDMA, MDA, MDEA)	32	51
dexfenmetrazin	1	2
efedrin	0	1
jiná ostatní stimulancia	1	2
kokain HCl	22	47
crack kokain	2	5
jiný kokain/crack	1	1
Opioidy	333	1 360
heroin, dia-morfin	169	704
buprenorfin	51	239
buprenorfin v kombinaci s naloxonem	25	122
fentanyl	3	7
kodein a deriváty kodeinu	6	27
metadon	2	37
morfin	10	31
opium	19	65
jiná opiátová analgetika	42	94
jiné opiáty	3	30
jiné syntetické opiáty (kromě opiátových analgetik)	3	4
Kanabinoidy	968	1 827
marihuana	968	1 826
hašiš	0	1
Sedativa, hypnotika	129	310
benzodiazepiny	91	216
barbituráty	3	12
hypnotika III. generace (tzv. Z-drugs, tj. zolpidem, zopiclon, zeleplon)	28	70
GHB/GBL	1	1
jiná sedativa, hypnotika	6	11
Halucinogeny a delirogeny	10	20
LSD	8	14
psilocybin	1	4
jiné halucinogeny a delirogeny	1	2
Těkavé látky	7	22
toluen	7	20
ředidla	0	1
jiné těkavé látky	0	1
Ostatní	14	56
Gambling	269	437
Celkem	6 240	14 167

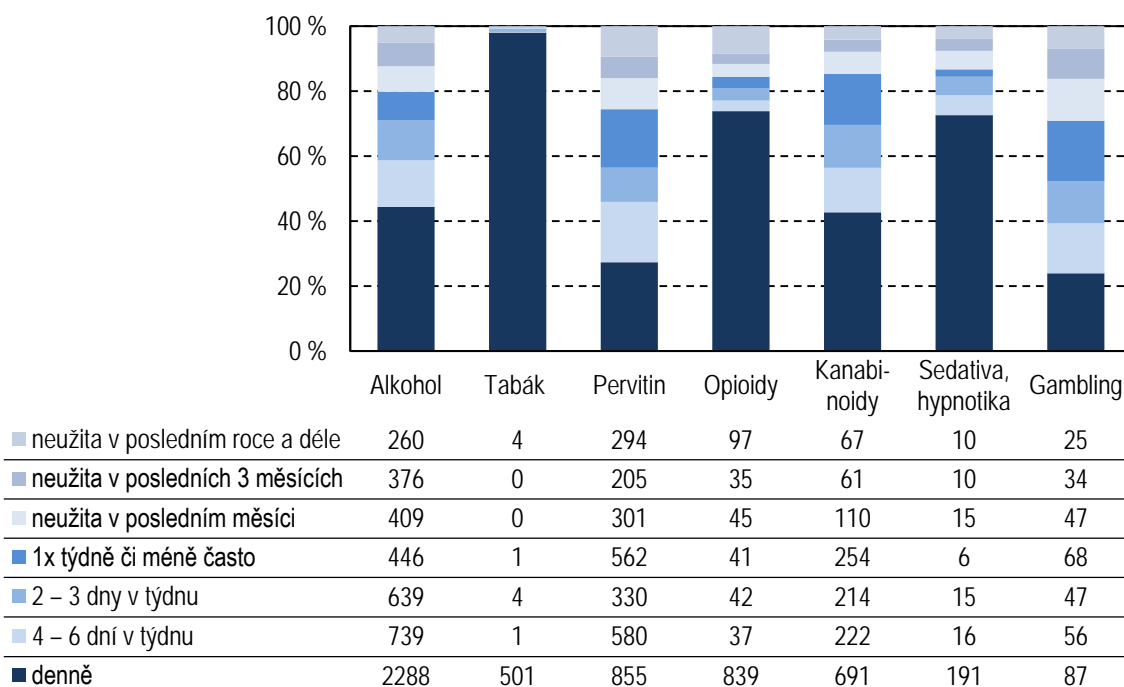
graf 1: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2018 podle druhu primární drogy (problému)

U všech povinných položek existuje v NRLUD úniková možnost „neznámo“, která by měla být využívána v případech, že danou informaci nelze od klienta získat. Při zpracování dat, která jsou prezentována dále, byla tato možnost z analýzy vyloučena.

Denní užívání alkoholu bylo zaznamenáno u 44 % klientů s touto základní drogou, tabák denně užívalo 98 % uživatelů, pervitin 27 %, opioidy 74 %, konopné látky 43 % a sedativa a hypnotika 73 % uživatelů. Denně hrálo při vstupu do léčby 24 % patologických hráčů (graf 2).

graf 2: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2018 podle četnosti užívání základní drogy (problému)

Dalším ukazatelem, který se povinně sleduje v NRLUD, je způsob aplikace drogy (tabulka 3). Injekční forma aplikace se vyskytovala zejména u uživatelů pervitinu a opioidů (62 % resp. 54 %). Nejvíce injekčních uživatelů pervitinu užilo drogu injekčně v posledním měsíci (55 % z injekčních uživatelů), u injekčních uživatelů opioidů to bylo stejně (56 %). Mezi prvožadateli injekční aplikaci uvedlo 57 % uživatelů pervitinu a 54 % uživatelů opioidů, z nich v posledních 30 dnech injekčně užilo drogu 64 % injekčních uživatelů pervitinu a 66 % opioidů.

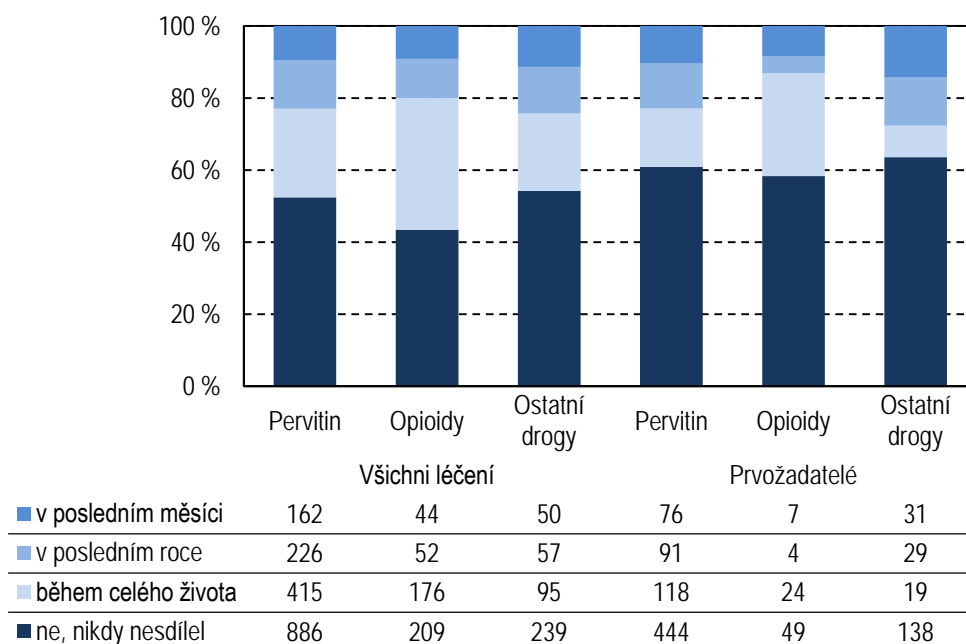
Dalšími způsoby aplikace drogy bylo šňupání, které bylo evidováno u více než 29 % uživatelů pervitinu, a perorální užití, které bylo zaznamenáno u více než čtvrtiny uživatelů opioidů. U prvožadatelů užívajících pervitin uvedlo jako způsob aplikace drogy šňupání 34 % klientů a více než čtvrtina prvožadatelů užívajících opioidy uvedla užití perorální.

tabulka 3: Počet žadatelů o léčbu v r. 2018 podle užívané drogy (problému) a způsobu aplikace, v %

Způsob aplikace	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika
všichni léčení						
Injekční	0,0	0,0	62,0	54,3	0,2	1,3
v posledních 30 dnech	0,0	0,0	34,3	30,4	0,2	1,0
v posledních 12 měsících	0,0	0,0	10,9	8,2	0,0	0,0
před 12 měsíci	0,0	0,0	11,2	10,8	0,0	0,3
Perorální	100,0	0,0	1,1	26,4	1,2	96,5
Kouření	0,0	100,0	4,5	5,7	94,0	0,3
Čichání, šňupání	0,0	0,0	28,8	2,3	0,8	0,0
Jiný	0,0	0,0	3,6	11,3	3,8	1,9
prvožadatelé						
Injekční	0,0	0,0	57,3	53,8	0,1	0,8
v posledních 30 dnech	0,0	0,0	36,7	35,4	0,1	0,8
v posledních 12 měsících	0,0	0,0	7,8	5,1	0,0	0,0
před 12 měsíci	0,0	0,0	7,8	8,1	0,0	0,0
Perorální	100,0	0,0	1,1	29,1	0,8	97,7
Kouření	0,0	100,0	5,1	5,1	94,9	0,0
Čichání, šňupání	0,0	0,0	34,1	2,7	0,7	0,0
Jiný	0,0	0,0	2,4	9,3	3,4	1,6

Pokud byla u klienta zaznamenána injekční aplikace ať v současnosti, v posledních 12 měsících, nebo před více než 12 měsíci, je povinně vyplňován ukazatel týkající se sdílení stříkaček či jehel. Z platných odpovědí (po vyloučení odpovědí „neznámo“ a „neodpověděl“) více než 10 % injekčních uživatelů drog uvedlo sdílení v posledních 30 dnech před začátkem léčby (11 % prvožadatelů), 13 % klientů uvedlo sdílení v posledních 12 měsících, ale ne v posledním měsíci (stejný podíl prvožadatelů) a 26 % uvedlo sdílení někdy v životě, ale nikoliv v posledním roce (15 % prvožadatelů). Nikdy nesdílelo podle vlastních výpovědí téměř 60 % injekčních uživatelů drog (více než polovina prvožadatelů). Sdílení jehel a stříkaček podle vybraných drog ukazuje graf 3.

graf 3: Struktura žadatelů o léčbu v r. 2018 podle skupin užívaných drog a sdílení jehel a stříkaček

Kromě primární (základní) drogy se sledují u klientů až 4 další drogy. Většina klientů měla uvedenou jen základní drogu. Nejčastější další drogou byly pervitin, konopné látky a alkohol.

Klienti, kteří jako základní drogu uvedli alkohol, kromě jiného druhu alkoholického nápoje užívali pervitin, tabák a konopné látky. Uživatelé tabáku jako další drogu nejčastěji užívali alkohol, konopné látky a pervitin. Nejvíce patologických hráčů uvedlo užívání pervitinu, alkoholu a konopných látek.

Více než čtvrtina uživatelů pervitinu uvedla užívání konopných látek, 9 % užívání alkoholu a 7 % opiátů. Uživatelé opioidů nejčastěji jako další drogu uváděli pervitin, dále jiný opioid a konopné látky. Klienti, kteří se léčili primárně pro užívání konopných látek, uváděli v 55 % případů jako další drogu pervitin, dále alkohol a tabák (tabulka 4).

tabulka 4: Počet žadatelů o léčbu podle základní a vedlejší drogy (problému) v r. 2018

Základní droga	Počet klientů celkem	Bez další drogy (%)	Další droga (%)						
			alkohol	tabák	ostatní stimulancia	opioidy	kanabinoidy	sedativa, hypnotika	gambling
Alkohol	5704	79,3	7,4	6,2	6,6	0,7	5,7	1,4	0,8
Tabák	517	7,7	64,6	0,0	27,3	3,3	31,9	3,5	4,1
Ostatní stimulancia	3703	65,4	8,8	3,9	2,3	6,8	26,0	1,2	1,5
Opioidy	1360	67,4	2,9	2,4	18,2	11,5	7,4	3,0	0,1
Kanabinoidy	1827	31,7	17,5	10,1	55,1	5,3	0,2	1,3	1,3
Sedativa, hypnotika	310	57,7	24,8	2,9	11,9	11,0	4,8	4,5	1,3
Gambling	437	76,0	11,9	5,5	12,8	0,5	8,0	0,0	0,0
Celkem	13 858	64,9	11,3	5,4	14,1	4,3	11,6	1,6	1,1

Nejvyšší počet všech léčených uživatelů alkoholu byl v r. 2018 z Olomouckého (737 osob) a Jihomoravského kraje (720 osob), nejvíce uživatelů opioidů bylo z Prahy (363 osob), Ústeckého (253 osob) a Jihomoravského kraje (170 osob). Nejvíce uživatelů pervitinu pocházelo z Ústeckého kraje (820 osob), Prahy (495 osob) a Jihomoravského kraje (322 osob).

Uživatelů alkoholu, kteří nastoupili léčbu poprvé v životě, bylo nejvíce z Jihomoravského kraje (328 osob) a Kraje Vysočina (oba 296 osob), nejvíce prvožadatelů užívajících pervitin bylo evidováno z Ústeckého kraje (483 osob) a Prahy (199 osob), nejvíce prvožadatelů užívajících opioidy bylo z Ústeckého kraje (64 osob) a Prahy (50 osob) - tabulka 5.

tabulka 5: Počet žadatelů o léčbu podle základních skupin užívaných drog (problému) a kraje bydliště v r. 2018

Kraj	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	všichni léčení						
Hl. m. Praha	656	41	495	363	216	64	33
Středočeský kraj	557	50	300	188	207	35	51
Jihočeský kraj	336	27	194	62	114	15	19
Plzeňský kraj	308	23	168	52	90	14	17
Karlovarský kraj	115	8	63	17	35	7	7
Ústecký kraj	259	28	820	253	329	17	70
Liberecký kraj	172	30	147	15	61	5	36
Královéhradecký kraj	309	24	183	40	95	17	55
Pardubický kraj	284	21	132	18	60	8	37
Kraj Vysočina	546	25	199	53	142	46	46
Jihomoravský kraj	720	26	322	170	139	17	7
Olomoucký kraj	737	142	249	46	99	20	34
Zlínský kraj	445	43	97	15	37	22	9
Moravskoslezský kraj	219	26	303	51	183	21	15
bezdomovci	3	0	5	0	4	0	0
cizinci	38	3	26	17	16	2	1
Celkem	5 704	517	3 703	1 360	1 827	310	437

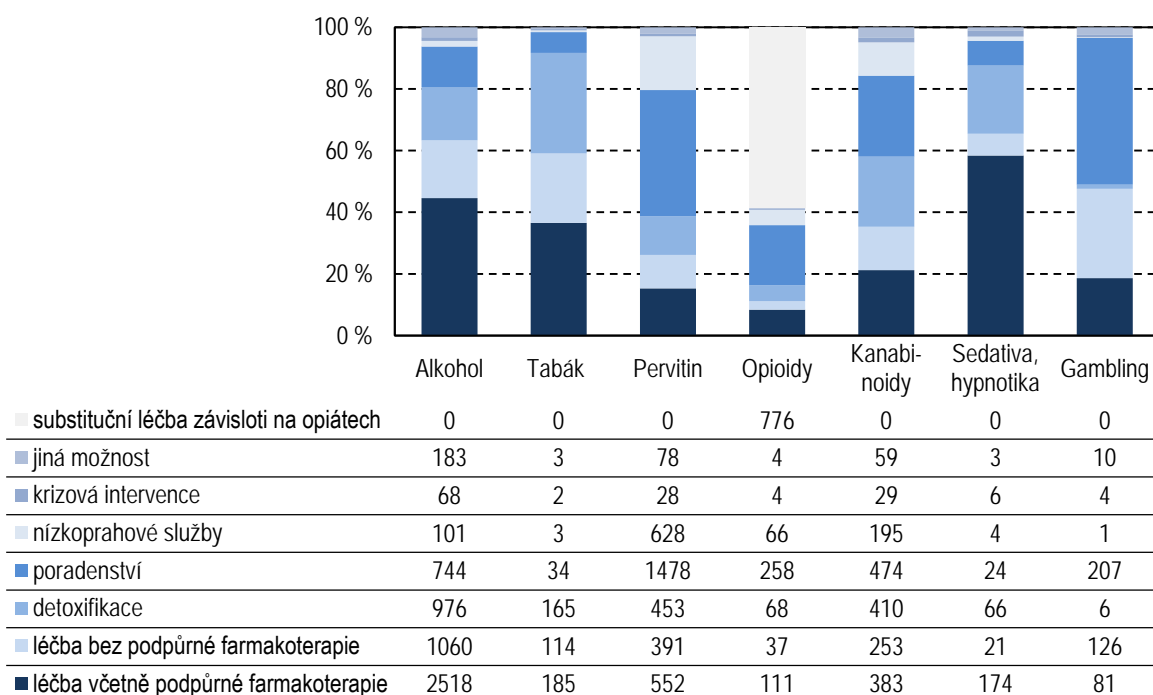
tabulka 5: Počet žadatelů o léčbu podle základních skupin užívaných drog (problému) a kraje bydliště v r. 2018 - pokračování

Kraj	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	prvožadatelé						
Hl. m. Praha	254	21	199	50	101	23	19
Středočeský kraj	253	27	131	44	115	11	31
Jihočeský kraj	166	8	90	18	63	8	10
Plzeňský kraj	111	7	74	17	43	6	8
Karlovarský kraj	45	4	33	2	15	4	4
Ústecký kraj	135	16	483	64	226	7	41
Liberecký kraj	74	10	75	7	32	1	25
Královéhradecký kraj	151	16	88	12	65	8	32
Pardubický kraj	151	13	73	6	39	5	28
Kraj Vysočina	296	12	91	29	66	32	34
Jihomoravský kraj	328	11	118	49	65	7	4
Olomoucký kraj	249	54	74	14	39	4	21
Zlínský kraj	189	26	40	5	18	8	4
Moravskoslezský kraj	81	13	98	12	71	3	7
bezdomovci	1	0	3	0	2	0	0
cizinci	17	0	14	4	8	2	1
Celkem	2 501	238	1 684	333	968	129	269

Téměř 45 % uživatelů alkoholu podstoupilo léčbu včetně podpůrné farmakoterapie a necelá pětina léčbu bez podpůrné farmakoterapie. U uživatelů tabáku téměř 37 % podstoupilo léčbu včetně podpůrné farmakoterapie a téměř třetina osob detoxifikaci. Patologickým hráčům bylo ve 48 % poskytnuto poradenství a u 29 % léčba bez podpůrné farmakoterapie.

Více než polovina uživatelů opioidů podstoupila substituční léčbu a více než 19 % bylo poskytnuto poradenství. Uživatelé pervitinu ve 40 % případů využili poradenství, dále nízkoprahové služby (téměř pětina). Více než čtvrtině uživatelů konopných látek bylo poskytnuto poradenství a více než pětině detoxifikace. Mezi uživateli sedativ a hypnotik byla nejvíce poskytována léčba včetně podpůrné farmakoterapie (56 %) a detoxifikace (21 %) - graf 4.

graf 4: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle poskytnuté intervence v r. 2018

Podíl žen v populaci všech žadatelů o léčbu v r. 2018 dosáhl 34 %, stejně mezi prvožadateli. V mladších věkových skupinách byl podíl žen vyšší, nejvyšší podíl žen byl ve věkové skupině 15–19 let.

Průměrný věk všech léčených uživatelů drog v r. 2018 byl 38,0 roku (muži 38,2 a ženy 37,6) a 36,5 roku (muži 36,6 a ženy 36,2) u prvožadatelů (tabulka 6).

tabulka 6: Počet žadatelů o léčbu podle věkové skupiny a pohlaví v r. 2018, v %

Věková skupina	Všichni léčení		Prvožadatelé	
	muž	žena	muž	žena
–15	71,4	28,6	63,6	36,4
15–19	51,6	48,4	54,2	45,8
20–24	63,9	36,1	64,6	35,4
25–29	65,1	34,9	67,9	32,1
30–34	67,8	32,2	69,0	31,0
35–39	72,0	28,0	71,8	28,2
40–44	69,2	30,8	67,7	32,3
45–49	67,0	33,0	66,2	33,8
50–54	64,7	35,3	61,9	38,1
55–59	63,4	36,6	64,3	35,7
60–64	60,6	39,4	60,8	39,2
65+	54,2	45,8	52,5	47,5
Celkem	65,8	34,2	65,6	34,4
Průměrný věk	38,2	37,6	36,6	36,2

Mezi uživateli alkoholu tvořily ženy 36 % léčených osob, u uživatelů tabáku byl podíl žen téměř 38 % a u patologického hráčství netvořily ani desetinu léčených osob (8 %). U ostatních (nelegálních) drog (bez alkoholu a tabáku) byla situace velice podobná jako u všech evidovaných klientů. Podíl žen byl v r. 2018 mezi uživateli nelegálních drog 34 % a mezi prvožadateli téměř 35 %. Nejvyšší byl podíl žen mezi uživateli sedativ a hypnotik, a to jak mezi všemi žadateli o léčbu celkem (57 %), tak mezi prvožadateli (62 %) - tabulka 7.

tabulka 7: Počet žadatelů o léčbu podle druhu užívané drogy (problému) a pohlaví v r. 2018, v %

Druh drogy	Všichni léčení		Prvožadatelé	
	muž	žena	muž	žena
Alkohol	64,1	35,9	63,9	36,1
Tabák	62,3	37,7	61,3	38,7
Stimulancia	63,9	36,1	63,7	36,3
z toho pervitin	63,4	36,6	63,2	36,8
z toho kokain a crack	77,4	22,6	72,0	28,0
Opiáty	68,7	31,3	64,9	35,1
Kanabinoidy	70,9	29,1	70,8	29,2
z toho marihuana	70,9	29,1	70,8	29,2
Sedativa, hypnotika	43,5	56,5	38,0	62,0
Halucinogeny a delirogeny	80,0	20,0	0,0	0,0
Těkavé látky	63,6	36,4	71,4	28,6
Ostatní	75,0	25,0	64,3	35,7
Gambling	91,8	8,2	92,2	7,8
Celkem	65,8	34,2	65,6	34,4

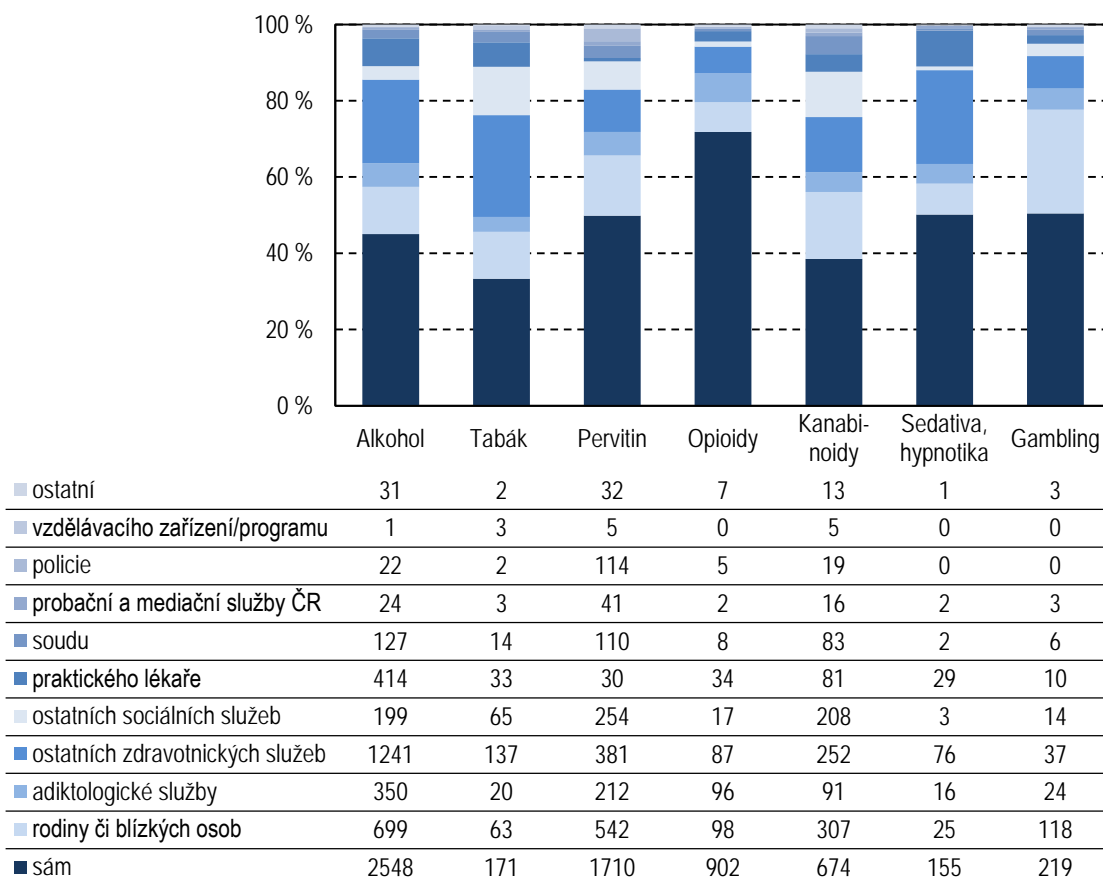
Průměrný věk léčených uživatelů alkoholu byl 46,2 roku, uživatelů tabáku 36,5 roku a patologických hráčů byl při zahájení léčby 34,7 roku. Mezi uživateli ostatních drog byl průměrný věk 32,0 roku; u uživatelů pervitinu 31,1 roku, uživatelů opioidů 37,0 roku a uživatelů konopných drog 27,6 roku (tabulka 8).

tabulka 8: Počet žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a věkových skupin v r. 2018, v %

Věková skupina	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
-15	0,0	0,4	0,1	0,0	0,4	0,0	0,2
15-19	1,2	16,8	7,3	0,7	20,5	2,6	2,1
20-24	2,4	9,7	15,2	5,1	20,9	3,5	12,8
25-29	5,7	8,3	24,0	9,3	21,3	4,8	22,2
30-34	10,2	11,4	22,5	20,2	16,3	10,6	20,6
35-39	13,6	12,2	16,0	30,4	10,9	9,0	13,5
40-44	15,9	13,9	9,4	21,9	6,1	14,2	13,0
45-49	14,2	6,6	3,5	6,2	2,0	12,3	6,2
50-54	12,7	7,2	1,4	3,3	0,9	12,6	3,9
55-59	10,3	6,0	0,5	1,8	0,4	8,1	2,5
60-64	7,5	3,7	0,2	0,9	0,2	8,7	1,4
65+	6,3	3,9	0,1	0,2	0,1	13,5	1,6
Průměrný věk	46,2	36,5	31,1	37,0	27,6	47,3	34,7

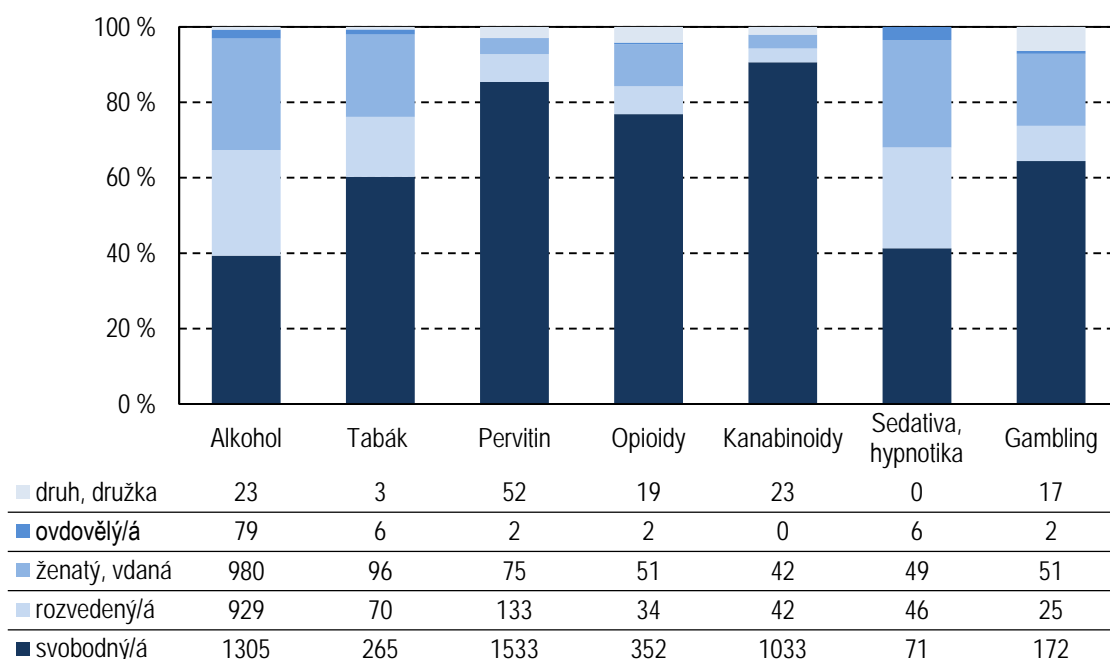
Kromě základních informací o užívaných látkách, pohlaví, věku, bydlišti se v NRLUD povinně sleduje informace o tom, kdo doporučil klientovi léčbu nebo z jakého zařízení byl odeslán. Z dat vyplývá, že nejčastěji klienti přicházejí sami, a to 45 % uživatelů alkoholu, 33 % uživatelů tabáku a 51 % patologických hráčů. Mezi uživateli ostatních drog je podíl těch, kteří sami nastoupili léčbu, také vysoký, a to 50 % uživatelů pervitinu, 72 % uživatelů opioidů, polovina uživatelů sedativ a hypnotik a více než třetina uživatelů konopných látek. Mezi další, kdo nejčastěji klientovi doporučil léčbu, patří rodina či blízké osoby, adiktologická služba, jiné zdravotní a sociální služby. Podrobné informace uvádí graf 5.

graf 5: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle zdroje doporučení léčby v r. 2018

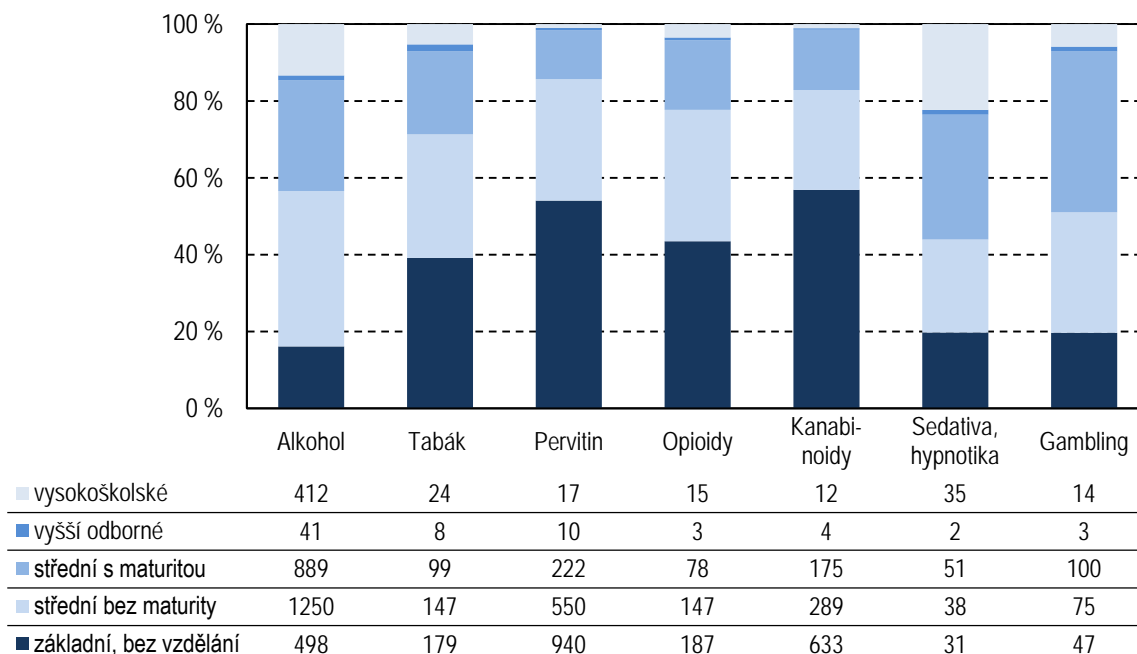
Mezi uživateli alkoholu bylo 39 % osob svobodných, 28 % osob rozvedených a více než čtvrtina byla sezdaná. Kuřáků bylo svobodných 60 % a patologických hráčů 64 %. Mezi uživateli nelegálních drog převažovali svobodní - mezi uživateli pervitinu 85 %, opioidů 77 % a konopných látek 91 % (graf 6).

graf 6: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle rodinného stavu v r. 2018

Zatímco uživatelé nelegálních návykových látek měli nejčastěji vzdělání základní, stejně jako uživatelé tabáku, uživatelé alkoholu měli nejčastěji vzdělání střední bez maturity. Největší podíl středoškolsky vzdělaných s maturitou byl mezi problémovými hráči hazardních her a uživateli sedativ a hypnotik. Větší podíl vysokoškoláků byl mezi uživateli alkoholu, tabáku, sedativ a hypnotik a mezi problémovými hráči hazardních her (graf 7).

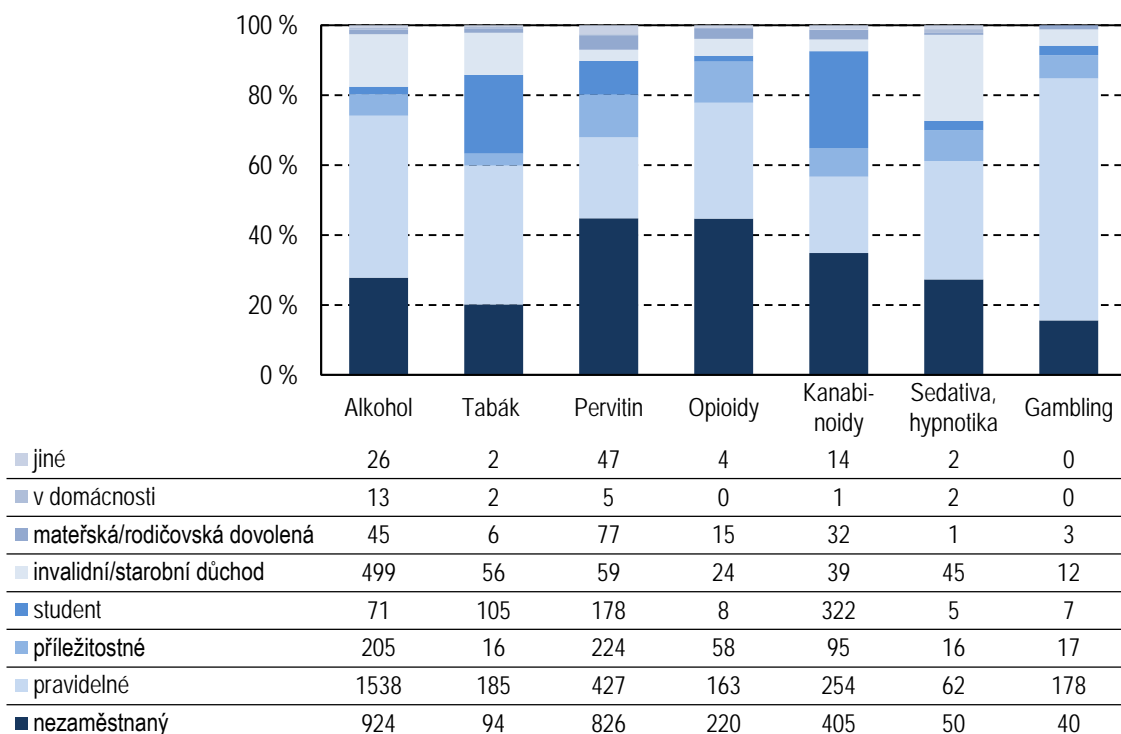
graf 7: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle vzdělání v r. 2018

Nejvyšší podíl osob s pravidelným zaměstnáním byl mezi patologickými hráči (69 %) a uživateli alkoholu (46 %). Nezaměstnaní převládali mezi uživateli pervitinu (45 %),

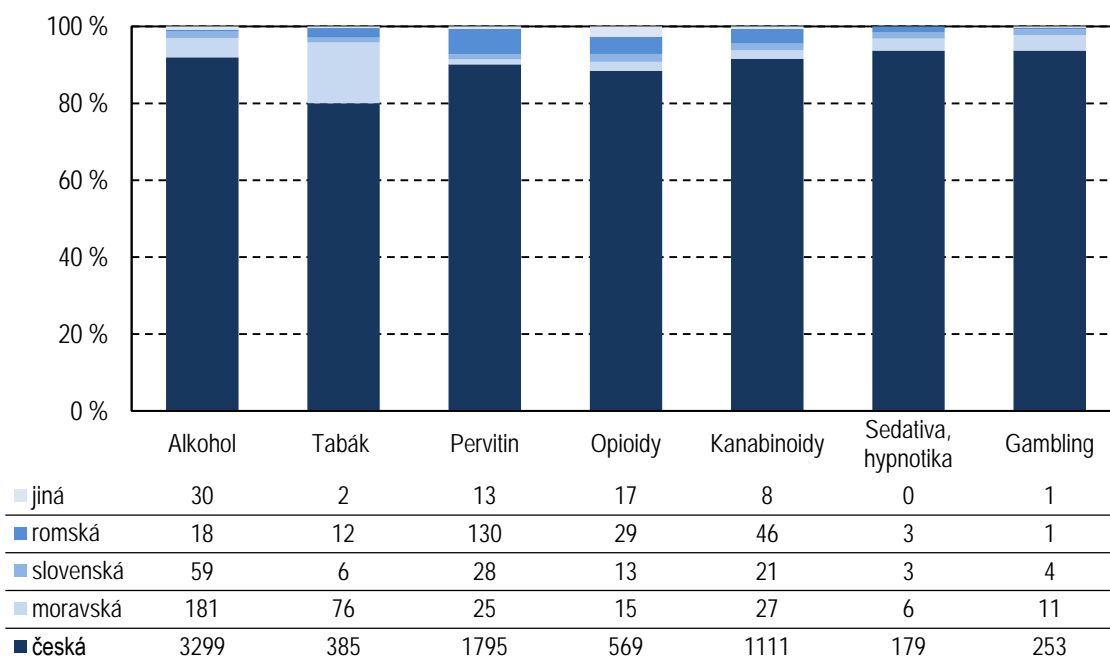
opiooidů (45 %) a konopných látek (35 %). Mezi uživateli tabáku a kanabinoidy byl velký podíl studentů (graf 8).

graf 8: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle zaměstnání v r. 2018

Většina klientů uvedla českou nebo moravskou národnost, jinou národnost uvedlo 6 % uživatelů, a to především slovenskou (3 %) a romskou (2 %) - graf 9.

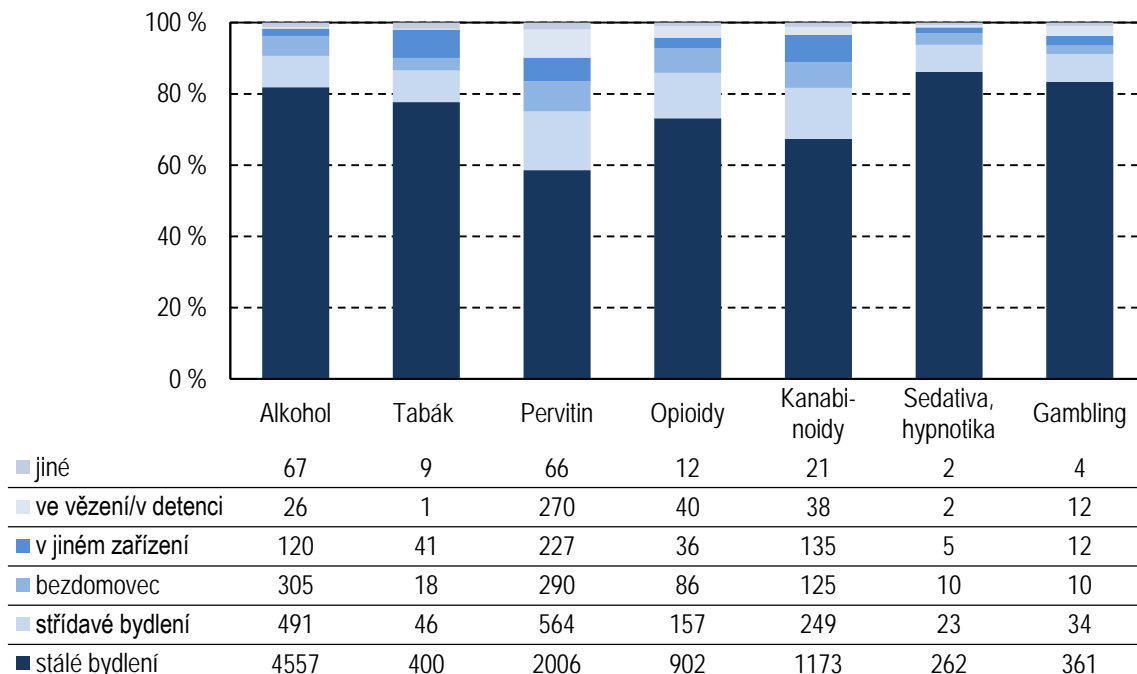
graf 9: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle národnosti v r. 2018

Dalším povinně sledovaným ukazatelem v NRLUD je charakter bydlení, který popisuje stabilitu životní situace klienta. Mezi léčenými uživateli všech typů návykových látek

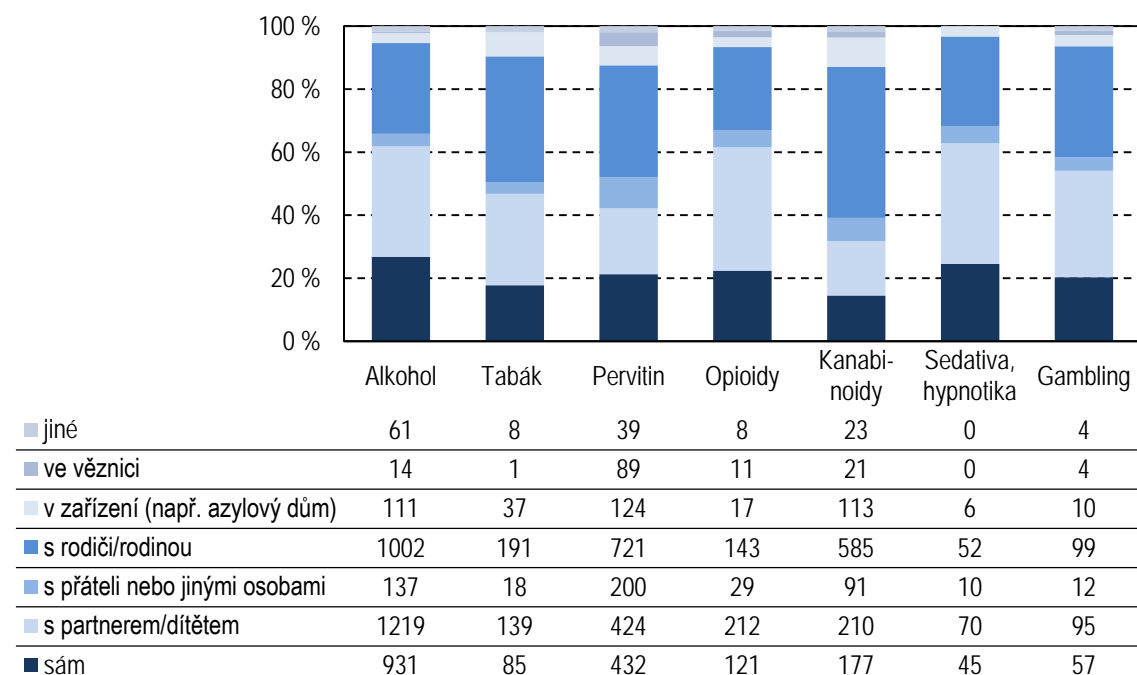
i patologickými hráči převládá stálé bydlení, a to zejména u uživatelů sedativ a hypnotik (86 %), patologických hráčů (83 %), uživatelů alkoholu (83 %) a uživatelů tabáku (78 %). Méně často bylo stálé bydlení evidováno u uživatelů konopných látek (67 %) a pervitinu (59 %) - graf 10.

graf 10: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle charakteru bydlení v r. 2018

Nepovinně sledovanou položkou v NRLUD je informace o tom, s kým klient v době před nástupem do léčby žil. Téměř u všech uživatelů návykových látek, kteří měli uvedenu tuto informaci v registru, převládalo bydlení s rodiči či rodinou nebo s partnerem či dítětem (graf 11).

graf 11: Struktura žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a podle toho s kým bydlí v r. 2018

Dalšími nepovinně uváděnými položkami, které popisují životní podmínky uživatelů, jsou informace o tom, zda klient má vlastní děti a zda s dětmi žije. Kromě uživatelů alkoholu a sedativ či hypnotik (z nichž přibližně dvě třetiny mají vlastní děti) většina uživatelů návykových látek vlastní děti nemá.

Většina uživatelů návykových látek ani s dětmi nežije, vysoký je tento podíl u uživatelů tabáku a konopných látek (73 %, resp. 80 %), což je pravděpodobně způsobeno nižším věkem uživatelů těchto látek v léčbě (tabulka 9).

tabulka 9: Počet žadatelů o léčbu podle skupin užívaných drog (problému) a toho, zda klient má nebo žije s dětmi v r. 2018, v %

	Alkohol	Tabák	Pervitin	Opioidy	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	Gambling
	Klient má vlastní děti						
Ano	66,5	50,8	37,2	49,6	22,7	64,4	42,8
Ne	33,5	49,2	62,8	50,4	77,3	35,6	57,2
	Klient žije s dětmi						
Ano	30,2	26,6	22,1	34,2	20,2	25,5	36,0
Ne	69,8	73,4	77,9	65,8	79,8	74,5	64,0

Vypracoval: Ing. Nechanská Blanka